

ньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду. У контексті розуміння родового поняття «педагогічна освіта» як процесу й результату цілеспрямованого формування загальної й методологічної культури педагога, перепідготовка, спеціалізація й підвищення кваліфікації є видовими компонентами післядипломної педагогічної освіти. Стажування, курсова підготовка, методична робота, самоосвіта відповідають меті й завданням підвищення кваліфікації і відповідно до родово-видової залежності є видами підвищення кваліфікації. Базова педагогічна освіта забезпечує формування загальної та професійної культури педагога, а післядипломна – її збагачення, розширення й поглиблення. У цьому контексті П.п.о. набуває якісної визначеності й спрямовується на професійний розвиток особистості педагогів, їх професійно-особистісне самоствердження.

П.п.о. органічно синтезує в собі загальнокультурну, спеціально професійну і спеціально предметну складові, що розвиваються під впливом педагогічної науки й освітньої системи, трансформації уявлень про педагога, його творчий потенціал і залежать від професійних потреб педагогічних працівників.

Ляхоцька Л.Л.

ПІСЛЯСЕРЕДНЯ (ПОДАЛЬША) НЕВИЩА ОСВІТА (РІВЕНЬ ОСВІТИ 4) (англ. *post-secondary non-tertiary education (level of education 4)*) – освіта, що забезпечує освітню діяльність та навчання на основі повної середньої освіти з метою розширеної або поглибленої підготовки як до ринку праці, так і до вищої освіти, і за складністю нижча за вищу освіту.

*Луговий В.І.,
Таланова Ж.В., Слюсаренко О.М.*

ПЛАТОН (АРИСТОКЛ) (428 до н. е. – 348 до н. е.) – видатний давньогрецький філософ, основоположник європейської філософії; глава філософської школи, відомої як Академія Платона. Прізвисько Платон отримав уже в зрілому віці, що перекладається з давньогрецької мови як «широкий», як синонім широких поглядів на світ. В основу його філософської системи було покладено концепцію трьох світів: світ речей, який постійно змінюється, світ ідей («ейдосів» – слів, понять, категоріальних структур) – вічний та незмінний і у проміжку між ними – математичні об'єкти. Пізніше це отримало назву *ідеалізм*.

Важливими творами для освіти дорослих є діалоги «Держава», «Тімей» і «Критій». Основи знань – не речі та їх почуттєві зразки, а семантичні посилення (слова, символи, поняття). Пізнання відбувається так: людині наперед дається Слово (символ, «порожнє поняття»), яке вона, навчаючись, наповнює смислом. У зв'язку з цим закликає навчати дорослих, висловлюючись по-сучасному, на ідеях Першокниг людства: Ведах, Авесті, Біблії, Корані.

Прагнучи привнести основи мудрості в політику, перевірити теорію на практиці, намагався реформувати державну владу за допомогою філософії. Саме так було в Сіракузах (367–366 і 361 до н. е.). Проте ці спроби залишились марними, показавши, що тиранія назавжди залишиться глухою до філософії.

Найдьонов О.Г.

ПОБІЧНЕ (НЕСИСТЕМНЕ) НАВЧАННЯ *див.* випадкове або побічне (несистемне) навчання.

*Луговий В.І.,
Таланова Ж.В., Слюсаренко О.М.*

УДК 37.013.83(031)
ББК 74.3я20
О-72

Упорядники:

**Н. Г. Протасова,
Ю. О. Молчанова,
Т. В. Куренна.**

Редакційна рада:

В. Г. Кремень, доктор філософських наук, професор, дійсний член НАН та НАПН України, (голова),

Ю. В. Ковбасюк, доктор наук з державного управління, професор (співголова),

Н. Г. Протасова, доктор педагогічних наук, професор (відповідальний секретар, координатор проекту),

В. І. Луговий, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України,

Л. Б. Лук'янова, доктор педагогічних наук, професор,

Н. Г. Нічкало, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України,

В. В. Олійник, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України,

Ж. В. Таланова, доктор педагогічних наук, доцент,

Ю. О. Молчанова, кандидат наук з державного управління, доцент,

Т. В. Куренна, кандидат психологічних наук.

Рецензенти:

Н. С. Побірюшко, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини,

В. Д. Бакуменко, доктор наук з державного управління, професор, проректор з наукової роботи Академії муніципального управління.

Освіта дорослих : енциклопедичний словник / за ред. В. Г. Кременя, О-72 Ю. В. Ковбасюка ; [упоряд.: Н. Г. Протасова, Ю. О. Молчанова, Т. В. Куренна; ред. рада: В. Г. Кремень, Ю. В. Ковбасюк, Н. Г. Протасова та ін.] ; Нац. акад. пед. наук України, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України [та ін.]. — К. : Основа, 2014. — 496 с.

ISBN 978-966-699-786-2

В енциклопедичному словнику на системних засадах розкривається поняттєво-термінологічний апарат теорії та практики освіти дорослих як цілісне методологічне знання про її сутність, становлення і розвиток.

Для науковців, викладачів, магістрантів, аспірантів, докторантів, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та всіх, хто цікавиться теоретичними проблемами освіти дорослих.

УДК 37.013.83(031)
ББК 74.3я20

© Національна академія педагогічних наук України, 2014

© Національна академія державного управління при Президентові України, 2014

© Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2014

© Інститут вищої освіти НАПН України, 2014

© Державний навчальний заклад «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2014

© Кремень В. Г., 2014

© Ковбасюк Ю. В., 2014

ISBN 978-966-699-786-2

Національна академія педагогічних наук України

Національна академія державного управління
при Президентові України

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України

Інститут вищої освіти НАПН України

Державний навчальний заклад
«Університет менеджменту освіти» НАПН України

ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ

ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИЙ СЛОВНИК

За редакцією В. Г. Кременя, Ю. В. Ковбасюка

Київ
«Основа»
2014

ХНТУ
Навчальна лабораторія
кафедри державного управління і
місцевого самоврядування